

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr
pentru fie-care publicare.

**Din cauza sf. sârbători de Vineri
„Bunavestire,” Nrul procsim va apăre
Marți în 29 Martiu v.**

Nr. 1758 Scol.

Notificare oficială.

Escelenția Sa domnul ministru de culte și in-
strucțiune publică dno 7 Martiu a. c. Nr. 6222 nu
a permis procurarea pentru bibliotecile scolare a
opului 1001 de noți, arangiate de Nádor Gyula
(Budapesta, edițiunea lui Coloman Nádor, 4 tomuri)
ca unele, cari escitează fantasia și au stricăcioasă
influința asupra moralității.

Ceea ce pe calea aceasta se aduce la cunoștința
organelor noastre scolare subalterne.

Sibiu, din ședința consistoriului arhidieceșan
ca senat scolar, ținută la 17 Martiu, 1888.

Nicolau Popea m. p.
vicariu archiepiscopesc.

Revista politică.

În cercurile militare ale monarchiei noastre sunt
în curgere două lucrări de mare însemnătate. Pro-
iectul pentru armată pro 1889 va cuprinde unele
dispozițiuni nouă cu privire la organizarea armatei,
cari în prima linie se ocupă cu sporirea cavaleriei.
Ministeriul de războiu se ocupă în același timp cu
revisiunea legii pentru armată și cu pregătirea unei
novele cu privire la aceasta lege, carea va fi pre-
sentată ambelor corpuri legislative. Negocierile ne-
cesare între regimul austriac și ungar vor trebui să
se sêvêrșească încă în decursul verei astfel, că în
sesiunea de toamnă obiectul principal al desbaterilor
celor de mai mare importanță în ambele parlamente
il va forma proiectul de lege pentru armată.

Scenele turbulente și șgomotoase, cari au avut
loc în capitala României, și cari au produs o mare
senzațiune în cercurile lumii diplomatice, ș'au avut
urmările lor regretabile. Noul cabinet nici nu ș'a
format bine și criza ministerială ear își ocupă locul
în timpuri de tot agitate. Ministrul președinte I.
C. Brătianu, ș'a dat demisiunea sa dimpreună cu
întreg cabinetul, resolnt de a nu și o mai revoca.
Cu formarea noului cabinet ș'a încredințat earăși
ispititul bărbat, principele Dim. Ghica, care a și
început cu combinările. Incercările însă i-au rămas
zădărnice și regele a împuternicit cu formarea
noului cabinet pe Rosetti. Camera nu va mai
iné ședințe cât timp va domni criza ministerială.

După cum se vorbește în capitala Britaniei mari,
scenele turbulente escate pe stradele Bucurescilor
stau în legătură cu un răspuns nefavorabil, ce l'a
dat guvernul român guvernului rusesc. Guvernul
rusesc a propus adecă, ca statul român să închee
o alianță cu Rusia. Oferta Rusiei se afirmă, că ar fi
pus în perspectivă României încorporarea Ardealului
la România, în cas când armele rusesci ar eși bi-
ruitoare în cel mai apropiat războiu, ce se va purta
în cestiunea orientului, dar ministrul președinte Bra-
tianu a respins oferta. Scirea despre demisionarea
cabinetului Brătianu e însoțită și de scirea că pa-
latul ambasadei rusesci a cădnt pradă flacărilor.

Mai dăunățile contele Herbert de Bismarck a
fost decorat de țarul Rusiei. În cercurile politice deco-
rarea făcută din partea Rusiei se comentează de tot
rece. Aceasta se consideră și de un act întârziat ca
răspuns la decorarea ambasadorului rus Șuwaloff cu
ordinul „Vulturul negru”. În cercurile diplomatice
din Berlin se apretiază lucrul astfel: Fapte rusesci
și nu amabilități rusesci ar putea produce o schim-
bare a dispozițiunei generale, ce domnesce în Ber-
lin. Ce i drept, nu se dă pe față neîncrederea în asi-
gurările de bună voință, ce vin din Petersburg, dar
când controlează cineva și află, că mișcările trupe-
lor la granițele de Vest ale Rusiei n'au mai slăbit,
nu poate rămâne necaptivat de ispititoarele asigu-
rări. Diplomația nu sperează mult nici dela propu-
nerile cele nouă ale Rusiei făcute în cestiunea bul-
gară. Foile germane și încă chiar diare oficioase
consideră războiul de inevitabil, după nouăle pro-
pozițiuni, chiar și în casul, când Rusia n'ar putea
conta pe sprijinul Franței. Rusia e silită la războiu
de reacțiunea vehementă internă și mai ales prin
sdruncinarea din temelii a finanțelor ei, și numai un
războiu de cucerire o poate salva de o catastrofă
îngrozitoare.

Războiul de bani între Rusia și Germania se
continuă cu mai mare vehemență ca până acum.
„Novosti” din Petersburg adresează Germaniei ul-
timatul: „Sau urcarea cursului de bursă sau răz-
boiul!” și acesta l'însoșește cu observările: Se pare,
că e mai bine a primi interese mari pe lângă ca-
pitalele sigure, decât d'odată capital și interese cu
perderi de vieți. Dacă germanii nu voesc să ne re-
cunoască banii noștri de hârtie, ci pretind metal,
atunci primească metal; fiind-că însă noi nu avem
aur, voim să plătim cu plumb și anume trimitem
tot două gloanțe d'ale noastre pentru unul german!
Acesta e spiritul în societatea rusă.

însemnate din regatul nostru al Transilvaniei pre-
cum și partea numită a aceluia. Așa însă, ca atât
dênsul să vestească poporului cuvântul lui Dumne-
deu în limba românească după sfânta scriptură, cât
și să demânde preoților subordinați sie-și a se con-
forma aceleași norme. Afară de aceea după usul
deja acceptat de episcopii români antecesori ai sei
să fie supus episcopului religiunei ortodoxe (adecă:
calvinesci, trad.) și să împlinească cu sântenie și fără
stirbire condițiunile îndatinate a preserie episcopilor
români în toate punctele . . . și ca acel
episcop Daniil să poată procede mai bine și mai cu
folos în această funcțiune și să poată tuturor (pre-
dica trad.) cuvântul lui Dumneșeu (cu zel, trad.)
și cu sinceritate, prin seria acestora ve însărcinăm
și ve demandăm (că dacă trad.) numitul episcop
Daniil, sau în numele seu vre-un om al seu, pre
voi sau pe ori care dintre ai vostri . . .
(v'ar recerca, trad) să stați cu tot deadinsul întru
ajutoriu lui și omului seu în funcțiunea aceasta a
sa episcopescă și să-i admiteți a învăța cuvântul
lui Dumneșeu și a reforma bisericile, apoi a înde-
plinii peste tot și în deosebi toate acelea, ce se țin
de oficiul seu, eară persoanele acelora trebuie și sun-
teți îndatorați a le scuti și apêra de toate violențiile,
ca mai ales, după cum va cere trebuința pentru si-
guranță să-i aduceți la locuri scutite. Nefăcând almin-
trelea, acestea după ce le veți cetii, să le dați înapoi.

Audiatur et altera pars.

La corespondența „din părțile Aradului” publi-
cată în foaia noastră Nr. 28 a. c., ni ș'au mai trimis
trei rënduri de reflexiuni sau răspunsuri, sau —
după limbajul modern — întimpinări, care noi ur-
mând regulei ce o puserăm în fruntea acestora, nu
pregetăm a le da publicității una după alta, pe lângă
unele glose modeste din partea noastră. Eată-le:

I.

Spre apêrare.

Cu durere am observat, că în „Telegraful
Român” mai de multe ori*), și acum mai de, curând
în Nr. 28 a. c. într'o corespondență datată „din
părțile Aradului” subscrisul alături cu alți bărbați
onorabili din arhidieceșă, cari după dișa corespon-
dentului „se gerează de ai Marelui Andreiu,” suntem
espuși ca „spriginitori” ai unei foi inimice bisericeii,
mirându-se corespondentul, cum protopopii și preo-
țimea arhidieceșană „nu fac nimic în fața acestora,”
ba cum „biserica încăldesce la sinul seu o seamă de
oameni cu funcțiune bisericească, cari aparțin unei
grupe de clicăși dușmani vêduți ai bisericeii, capi-
lor bisericesci și ai tuturor instituțiunilor noastre,
numai și numai în scopul de a-și resbuna” și altele.

Față cu aceste învinuiri atât de grave, numele
cel bun, ce m'am silit a mi-l căștiga și a mi-l pă-
stra, și locul cel onorific, ce mi l'a dat biserica, nu
mi permite a tăce și mai departe, precum cu pa-
ciința am tăcut de mai mulți ani, creșdend, că atari
învinuiri nedemne, cu timpul vor înceta de sine.

Vêdend însă, că acelea nu numai nu înceată,
ci din contră se fac tot mai vehemente, ba — după
cuvântul lui Shakespeare — ele se urmează chiar după
oare care metod, declar față cu corespondența de
mai sus și cu altele de felul ei următoarele:

1. Că eu nu me gerez „ca om al lui „Șaguna”
mai mult decât sum datoriu, ba suntem datori
mai cu seamă noi arhidieceșanii toți fără
deosebire; căci el nemuritoriul regenerat al
bisericeii noastre ortodoxe române din Transilvania
și Ungaria, cu aceeași iubire a adunat sub aripile
bisericeii pre toți fii ei, și așa toți suntem datori
nu a ne gera, ci a fi susținători și promovători ai in-
stituțiunilor celor bune și salutare, ce și le-a creat
biserica sub conducerea lui.

2. Că eu nu spriginescu nici o foaie, carea
ar lucra la ruina bisericeii și a capilor sau in-
stituțiunilor noastre bisericesci.**)

*) Nici odată fără ansă și motive.

Red.

**) Va să dîcă: dl asesor Boiu nu este acționariu al
institutiunii tipografice, care susține pe „Tribuna” cu veni-
nul ei. Red.

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istoria.

(Urmare.)

3. Traducerea românească.

Noi Michael Apafi

Din grația lui Dumneșeu principe al Transilvaniei, al
părților regatului Ungariei și Comite al Sêcuilor etc.

Credincioșilor noștri tuturor și singuraticilor de
ori ce stare, condițiune, ordin, grad, onoare, oficiu,
dignitate, funcțiune și distincțiune, oamenilor puși și
aflători ori și unde sub stăpânirea noastră, celor ce
vor vedé lèterile noastre presente salutare și grația
noastră etc. Indemnați de vieața, erudițiunea, ono-
rabilitatea faptelor Reverendului episcop Daniil după
preaumilita suplică a unor domni consilieri ai noștri,
în special însă a credincioșului general al nostru
Ioan Betlen de Boiu-mic, consilierului și cancelariu-
lui nostru, căpitanului suprem al scaunului sêcuiesc
Odorheiu și comitelui suprem al comitatului Têr-
navei, pre același episcop Daniil, ca pe episcop sau
superintendent general al bisericilor românesci din
regatul nostru al Transilvaniei peste riul numit
Olt l'esimăm de sub potestatea și direcțiunea Re-
verendului Sava Brancovici episcop al părții mai

Dat în castrele nòstre de pe câmpul Micola la diua
de 20 a lunei lui Aprile, anul domnului una mie
șese-sute șese-șeci și doi.

Michail Apafi m. p. Ioan Betlen, m. p. cancelar.

După ce ș'a dat loc tecstului diplomei și tra-
ducerii aceluia, să vedem acum, cine este episcopul
Daniil, despre care tractează diploma aceasta. În
seria metropoliților gr. or. ai Transilvaniei precum
ș'a satorit și adoptat de cătră cei mai buni scriitori
despre istoria noastră bisericească, figurează în anii
1651—1656 adecă între Simeon Ștefan și între Sava
Brancovici — un metropolit cu numele Daniil. Am
căutat și n'am aflat însă nicăiri până acum, la nici
unul din scriitori, pe ce document se basează pune-
rea lui Daniil în seria metropoliților între anii
1651—1656.

În „Acte și fragmente” de Tim. Cipariu la pag.
XIV-XVI, unde se statorcesc o serie nu completă —
dară încât-va mai sigură a metropoliților, se indică
la fie-care metropolit și documentul, pe care se ba-
sează seria proiectată. Mai puțină siguranță ni se
dă însă tocmai despre Daniil, care sub X este pe-
trecut între metropoliți. Eată, ce se dîce acolo: X.
„Daniil, care fu de față la alegerea lui Barlaam II.
pe la a. 1687 ca arhiepiscop emerit, ci n'are loc
decât între Simeon Ștefan și Sava I. sau între ani
1651—1656.”

3. Că preoțimea arhidieceșană împreună cu protopopii sei, întru al cărei sin m'am născut, am crescut, am trăit și trăesc, la procederea sa față cu mine cred, că nu va avea lipsă a cere sfat dela corespondentul „din părțile Aradului;“ căci pe mine me cunosc, ear pe acela nu-l cunosc.

4. Că dacă biserica „me încălzește la sinul ei,“ eu n'am mâncat pâinea ei nici din furt, nici din cerșit, ci i-am servit cu credință, de când ca copil am cântat primul „Doamne miluesce-ne“ până astăzi, ca învățatoriu elementar, ca profesor de pedagogie și mai târziu și de teologie, ca red. al „Tel. Rom.,“ ca paroh al cetății Sibiului în decurs de 20 ani, și în fine ca asesor referent al Ven. Consistoriu arhidieceșan. Și dacă după un serviciu de 30 și mai bine de ani, de care nu me rușinez, și care și „Tel. Rom.“ chiar și sub redactorii sei din urmă (în parte elevii mei) l'a recunoscut de atâtea ori, biserica va afla cu cale, a „nu me încălzi la sinul seu“ fie voia lui Dumnezeu, o voui suferi cu supunere fească și aceea, precum am suferit cele multe în viața mea. Pentru ce se nu împărtășesc și eu soarta lui Iona prorocului?!

5. Că eu n'am aparținut nici când, și nu aparțin nici astăzi vre-unui club de clicăși dușmani ai bisericeii, ai capilor și instituțiilor noastre bisericesti, ba nici cunosc atare club*). Din contră, totdeauna cu sântenie am respectat instituțiile noastre bisericesti și am conlucrat cu devotament la desvoltarea și perfecționarea aceluia, am dat și dau capilor bisericesti cuvenita onoare, supunere și ascultare, și am primit dela dâșii atâtea dovești de încredere și bunăvoință; am trăit și trăesc în pace și linisce cu colegii mei clericali și mireni, și am cooperat împreună cu ei și cu alții la tot, ce am crezut că este bun și folositoriu în biserică, școală comună, municipiu, la asociațiune chiar și la școala ei de fete, unde — după vorba noastră ardelenescă: nu fie imputat — și eu ca un fiu credincios al mamei comune am conferit obolul meu, și unde și astăzi, alătura cu alți frați, dau oare gratuite pentru instrucțiunea fetițelor noastre de ambe confesiunile și din toate părțile româniei, — cu un cuvânt: am conlucrat la toate cele bune și oneste pretutindeni, până unde au ajuns puțințele mele puteri.

6. Că nu am stat și nu stau, încât știu, în cale nimenui, nici me gândesc la înjosirea, păgubirea sau surparea cuiva, precum cred, că nici alții la răul meu, prin urmare răsunarea imputată, nu știu asupra cui și pentru ce, la mine nici decât nu are loc. Ba eu ură sau invidie nu port asupra nimenui, sciindu-me ridica preste aceste pasiuni; din contră m'am silit totdeauna, a împedeca și paralisa erupțiunile aceluia și la alții, cunoscând prea bine urmările lor cele triste pretutindeni, dar cu deosebire asupra poporului nostru și a bisericeii noastre, celor atât de greu cercate de soarte.

7. Că prin urmare toate aserțele, nedovedite prin nimic, ale corespondentului „din părțile Aradului“ sum silit a le declara de frase goale și de calumnii nebasate, publicate cu scopuri ascunse. Rog însă totdeauna pe necunoscutul corespondent „preot ortodox“ a nu se mai ocupa pe calea aceasta de neinsemnata mea persoană, ci mai vârtos a ne ocupa ambi de alte lucruri mai folositoare, decât ceartă și sfadă, prin carea ne consumăm timpul și puterile, ne neglijăm datorințele,

*) El este — așa dîcînd — înaintea ușei; mirare, că dl asesor nu se împedecă în el. Red.

În legătură cu aceasta în „Acte și fragmente“ se reproduce la pag. 238—239 după chronica metropoliei Ungro-Vlachiei, actul de alegere și sântire al metropolitului Barlaam, care este următorul:

„De vreme ce archiereul, care era mai de nainte vreama la mitr. Ardealului, anume Sava, i s'au sfârșit viața ș. c. Întăiu aleg eu cel mai denainte Sofianul pre Varlaam, eu Nisis pre igumenul Partenie dela Cătoceani, eu Daniil proin Ardelean pre igumenul Pausie dela s. Troiță. Și am ales din acești trei pre Varlaam. Vlădica Teodosie.

Varlaam cu mila lui Ddeu rînduit la s. Metropolie a Ardealului cu gura mea făgăduesc. Cred ș. c. După aceasta ș. c. — Varlaam cu mila lui Ddeu rînduit la s. metropolie a Ardealului cu mâna mea supt aceasta am iscălit“.

Impresiunea, ce o fac aceste documente încât privesce numerarea lui Daniil între metropoliți după Simeon Stefan, este, că în lipsa altor documente scriitorii și-au bătut capul, unde se rangieze pre Daniil între metropoliți, deoarece în actul citat al alegerii și sântirii lui Varlaam de metropolit al Ardealului ocură și Daniil ca „proin Ardeleanul“ și fiind-că un alt loc mai potrivit pentru el nu s'a aflat, s'a pus ca metropolit între Simeon Stefan și între Sava Brancovici.

Avînd însă acum la mână teextul diplomei din 1662 de sub Michail Apafi privitoare la Daniil, dela sine se dau întrebările: 1. Oare Daniil din diploma

dăm esemplu rău credincioșilor noștri și ne espunem cu drept cuvînt la desprețul prezentului și la osînda posterității.*)

Ear dacă „preotul ortodox“ în adevăr me cunoaște așa, precum me descrie, l'rog, să urmeze preceptul evangheliei privitoriu la „greșeala fratelui“, căci acela ne arată calea cea adevărată, carea nainte de toți alții noi preoții suntem datori a o cunoaște și a o urma!

Sibiui, 17 Martiu, 1888.

Zacharia Boiu jun., ases. consistorial.

II.

Timișoara, în 19/31 Martiu, 1888. Onorabilă Redacțiune! A-ți binevoit a publica în Nr. stimabilului dvoastră organ dela 12/24 Martiu a. c. corespondența unui „preot ortodox“ „din părțile Aradului“ plină de cele mai scârboase certe, invinuri, atacuri personale, tocmai de acelea, de cari eu, și cu mine mai mulți, de un șir lung de ani, fugim cu scrupolositate, recunoscînd în ele realizată cea mai intimă dorință și bucurie a contrariilor noștri. Apoi dl „un preot ortodox“ tocmai în acele uricioase și daunose afaceri ale fraților din Arad are creștineasca amabilitate de a me amesteca și pre mine. Cuvioșia sa scrie, și dvoastră aduceți lumii spre cunoștință, că

„Mangra este tare iubit și de dl Babeș, cu carele schimbă multe corespondențe, ear dl Babeș încă are mare trecere în România“ etc. Intențiunea e, ca on public să priceapă, că părintele Mangra vrea să treacă de „om mare,“ „de martir,“ pentru ca prin ajutorul și al meu, să-și „află loc cu atât mai bun în România.“

Va să dîcă, intrigantul și renitentul de călugăr din Arad este spriginit de mine în pornirea sa criminală și ambițioasă!

Eu nu cred, că părintele „un preot ortodox“ și a dat seama de cele ce le scrise aci; precum de altă parte convins sum, că on. Redacțiune numai fiind-că nu mă cunoaște, a potut consimți. ca să se tipărească în „Organul arhidieceșei și metropoliei“ acea insinuațiune, fără a i face măcar observațiunea ce o făcu la cele dîse despre ministrul Sturdza.**)

Nu-i vorba un ministru al României merită tot respectul și atențiunea din partea onor. Redacțiuni; eu, carele în biserica noastră ortodoxă n'am nici măcar titlul, meritul și importanța „unui preot ortodox“ din părțile Aradului, nu pot avea asemenea pretensiune. Este fără toată îndoiala a mea vina, că nu m'am făcut — dacă nu „un preot ortodox“ din părțile Aradului, cel puțin un ministru în România. De, ce să-i faci, dacă acest spirit, aceasta logică și morală se cultivă — încă și astăzi la noi!

Dar în fine, ori cât de neinsemnat, după ce o dată acusat — căci acuză vrea să fie insinuațiunea; — doară totuși permis îmi va fi, să întreb pe venerabilul din părțile Aradului:

*) Vorbe înțelepte! O de le-ur urma toți amicii dlui asesor!

Red.
**) Noi în cele generale cunoaștem mai de aproape pe dl Babeș, și o mărturisim sincer, că avem multă stimă pentru dsa; în special însă recunoaștem: că n'am știut din capul locului, dacă dsa iubesc mult pe dl Mangra, sau ba, dacă întreține corespondențe cu dînsul, sau ba, și dacă are de gând a face ceva pentru el în România, sau ba; prin urmare nu-i a fost posibil a face la toate aceste cât de mică observare din partea noastră. Cu atât mai bine ne pare, că dl Babeș, fie chiar și cam indignat, vine însuși să ne lămurească adevărul. Red.

lui Apafi, ca episcop al părții de „dincolo de riul Olt“ este același, care figurează la Cipariu ș. a. în seria metropoliților între 1651—1656 și pe care dîră ca emeritat episcop al Ardealului l' aflăm în București la sântirea lui Varlaam sau că 2) metropolit cu numele Daniil n'a existat între anii 1651—1656, ci Daniil, de care se face amintire în actul sântirii lui Varlaam la 1687 este același Daniil, care fusese instituit de Michail Apafi la a. 1662 de episcop al „părții de dincolo de Olt.“

Fără a ne pronunța în mod hotărît într'o direcțiune sau alta la întrebările acestea, va fi bine a se pune în evidență și părerile altor scriitori în privința seriei metropoliților Ardealului preste tot și în special despre Daniil.

În diptichul (pomelneul) metropoliților Ardealului, ce l'a predat Șincăi la biblioteca din Pesta și este reproduș de dl Nicolau Densușan în „cercetări istorice“ pag. 92 edate de academiă din București în a. 1880 se cuprinde următoarea serie a metropoliților fără indicarea anilor: 1. Ioan, 2. Teoctist, 3. Genadie II, 4. Teofil, 5. Stefan, 6. Gerasim, 7. Ioreste, 8. Daniil, 9. Sava, 10. Iosif, 11. Iosif 12. Sava, 13. Varlaam, 14. Teofil, 15. Atanasie.

Cât de puțin temei putem pune pe această serie ne convingem îndată, ce vom ceti diploma lui Georgiu Racoți I. prin care așeadă de metropolit pre Simeon Stefan; acolo apriat se vede, că Stefan urmează lui Ioreste și în diptichul acesta totuși e pus

„Prin care sigur și onorabil canal a aflat și constatat Cuvioșia Sa, că „Mangra este tare iubit și de dl Babeș, cu carele schimbă multe corespondențe?“

Notez aici la moment, că — nu de aceea fac aceasta întrebare, că doară a-și considera de un lucru compromițătoriu pentru un om de omenie, a nutri afecte de simpatii și părtinire pentru părintele Mangra, sau că doară a-și crede pe cineva îndreptățit a discuta în public și a blama asemenea afecte; de loc nu, ci fac întrebarea curat numai, pentru-că 'mi vine de tot curioasă insinuațiunea, și pentrucă eu carele port exactă evidență de corespondențele mele așa știu, că în toată viața mea n'am schimbat mai mult de 5—6 corespondențe cu părintele Mangra, cari — dacă DSA le ar mai fi păstrînd, îl rog solenel, să le arete ori cărui român de bine, ca să se convingă, că cuprinsul aceluia n'are d'a face nici cu certele fraților Arădani, nici cu — pretinsele ambițiuni ale d-sale.

Dar dacă cuviosul „preot ortodox“ știe de multele mele corespondențe cu părintele Mangra și de influința mea în București, apoi așa cred, că rușine ar fi pentru talentul său exploratoriu, dacă n'ar scî și despre cele — doar de una sută de ori mai multe corespondențe ale mele cu venerabilul Cap al diecesei aradane; deci, pentru ca să și prîndă cu mâna rătăcirea și greșala, eată-i indic faptă pozitivă, despre care se poate convinge.

O unică dată mi s'a făcut în București prin persoană competentă amintire resp. întrebare asupra persoanei părintelui Mangra. Eu — m'am adresat la moment Episcopului său și am pus sub ochii ilustrului întrebătoriu autograful Prea Sântiei Sale, ne-adăugînd un cuvînt dela mine.

Deci dacă Cuvioșia sa, „preotul ortodox“ din părțile Aradului știe despre relațiunile mele cu părintele Mangra, din alte isvoare, mai positive și mai autentice, lucruri într'adevăr suspicioase; îl provoc și-l rog să le spună, ca să le cunosc și eu, să me luminez și eu din tainele preoției ortodoxe de lângă Arad; dar — se înțelege, să nu fie fleacuri de prin cafenelele și cărciumele Aradului!

Ear dacă Cuvioșia sa, „preotul ortodox“, nu ar fi în stare d'a cita fapte și d'a justifica cu date positive și sigure insinuațiunea sa: atunci îl rog, să-i fie milă de — titlul și caracterul de „preot ortodox,“ de care titlu și caracter atât de mulți, cu atîta ușurie abusează, compromițându-l și degradându-l. Respecteze-se însuși, cel ce doare a fi respectat.

V. Babeș.

III.

Arad, 29 Martiu, 1888. Critica, ca atare, este busola adevărului, aceasta esplică susceptibilitatea și animositatea păcătoșilor față de ea.

În mâna păcătoșilor critica se schimbă în pamflet scandalos, dar nesupărăcios pentru omul de bine.

Am criticat cu toată energia, cu graiul și în scrieri, transgresiunile, ce s'au ivit în timpul din urmă în sinul societății noastre și am întimpinat în graiu viu și scris pamfleturi personali până în sanctuarul meu familiar și umbra morților mei.

Un specimen de răsunare, patimă și mai presus de toate frivolitatea eu care sunt tractați toți aceia, cari își au conștiința și opiniile lor, este pamfletul „preotului ortodox“ din Nr. 28 al „Telegrafului Român.“

Un nonsens, o ilegalitate vedită ca lumina soarelui, — înțeleg „Suplimentul,“ prin care se restornează statutele „Reuniunii femeilor române“ din Arad și provincie, pentru

mai înainte Stefan. Insuși Șincăi la pag. 83 Tom. III. ediția din Iași 1853 vine în contradicție cu acest diptich, când dîce: În diptichul, care eu l'am dăruit bibliotecii țerei Unguresci încă Iosafat se pune între Stefan și Sava II. Nesiguranta indicată în acest diptich există și încât privesce pre Daniil.

În revista eclesiastică din București „Biserica ortodoxă română“ anul VIII cetim la pagina 404 o notiță privitoare la alegerea și sântirea de metropolit a lui Iosif, ca următoriu a lui Sava Brancovici de următoriu cuprins:

„Metropolitul Sava supranumit Brancovici s'a suit pe tronul metropoliei Transilvaniei la anul 1656 după retragerea metropolitului Daniil și fuga acestuia în țeara românească de persecuțiunile calvinilor, cari erau ajutați de principele Transilvaniei Georgiu I și II Racoți etc.“ Tot în numita revistă la pag. 628 aflăm la actul alegerii și sântirii lui Varlaam de metropolit al Ardealului reproduș din condica metropoliei din București (reproduș și de noi mai sus) următoarele note:

„Actul, cum se vede poartă numai signatura metropolitului Todosie lipsind din condica sântă atât subsignatura lui Afcsentie, fost al Sofiei, al lui German al Nisei și ce este și mai mult că lipsesc subsemnătura lui Daniil al Ardealului. Cunoscuți fiindu-ne cei doi metropoliți, cari au luat parte la alegerea lui Varlaam, noi despre Daniil credem, că acesta trebuie să fi fost vre-unul din episcopii Ardealului,

care urzitorii lui au fost odată aduși la reson și siliți să-l retragă, și asupra căruia s'a pronunțat nimicitoriu chiar „un arhiepiscop de o poziție socială superioară” din Sibiu, în coloanele acestui jurnal bisericesc (veți Nrul 27 „Telegraful Român”) — vine un preot a-l justifica în lumina și numele ortodocșiei.

Ortodocșia este un concept etic, ear injuria este un concept immoral; ca ortodocșii protestez, ca o injurie probată de atare, cum este „Suplimentul” ilegal, să se facă și întărească cu numele bisericii mele; ear ca om o țin sub demnitatea mea de a intra și susține discuții juridice cu un om, care nu are nici conceptele elementare de drept, nici facultatea etică pentru dreptate, precum e acest „preot ortodocș.”

Atâta cu privire la „Supliment.”

Este un constant fenomen psihic, că cel întinat în sufletul seu nu poate privi pe cel curat, și instinctiv cearcă să-l mânjească, ca să nu fie mai curat decât el.

Acest fenomen psihic se manifestă și în tendința preotului ortodocș de a me trage și pe mine în noroiul finții sale prode. *)

Apoi bine! mulți nu vor cunoaște referințele mele personale, vădă și aceștia de ce este capabil un „preot ortodocș”, sigur agreat P. S. Sale Dlui episcop Meșian.

Mi se impută două păcate, — veți Doamne: ingratitudea și inconsecvența. Cu adevărat mari păcate.

Am absolvat studiile universitare cu stipendiu din România, pentru-că vrednic m'a aflat de stipendiu cei che-mați.

Ca absolvent al universității din Viena și doctor promovat la universitatea din Bruxella, am venit în pracsă advocațională la Arad, unde din întâmplare am intrat ca și candidat de avocat în cancelaria dlui Dessean, carele avea lipsă de un practicant.

Am intrat dar la dânsul în cancelarie; i-am muncit și m'a plătit.

Însinuarea, că eu prin protecția dlui Dessean și a amicilor sei am fost primit între candidați, și cumcă tot prin această protecție am fost admis la cenzură, o resping, ca și o infamă insultă.

E adevărat, cu esamenele mele dela facultăți străine și doctor afară din patrie, am întâmpinat pedeci la introducerea mea în lista candidaților de avocați și la admiterea la cenzura de avocat.

Dar prin propria mea hârnicie am fost apoi introdus în lista candidaților și cu capul meu am făcut esamenele și a doua oară la universitatea din Budapesta, și eară cu capul meu am cenzurat.

Astfel aranjat m'am căsătorit, am chemat de nănaș pe fostul meu principal și am susținut cu dânsul și pe mai departe aceste legături convenționale.

Încât pentru practica mea dela dl Dessean, judece On. public, dacă onoare a fost pentru mine să intru în cancelaria unui naturalist, care numai din veste cunoaște unversitatea, ori pentru dânsul de a-i fi practicant eu cu pregătirile mele.

Apoi de nănașitul dlui Dessean mie îmi pare mai rău; nu puteam scî, că involvă în sine un angajament de servilism.

Aceste mi-au fost relațiile mele personale față de dl Dessean; din aceste numai patima poate deriva datorita grațitudinii și dicta asupra mea ingratitudea.

Am ajuns unde sunt și trăesc prin munca și truda mea proprie, și precum nu am de a-i mulțami dlui Dessean nimic, chiar așa nu am nici altora de felul „preotului ortodocș.”

S'a întâmplat apoi la anul 1884, că dl Dessean a făcut cunoscuta scisiune politică, ceea ce a fost și rămâne o

infracțiune violentă, o trădare în toată forma a politicii românești inaugurată de conferința națională din Sibiu. Scos apoi de pe terenul politic, dl Dessean s'a mutat pe terenul social și acolo earăși cu violență a creat scisiunea din „Reuniunea femeilor române”

Pe lângă aceste păcate am vădut cu ochii mei direcțiunea și influența sa păgubicioasă în toate afacerile morale și materiale ale bisericii mele, — am vădut, că se face din aceste speculă pentru interese personale.

Și pentru toate aceste am combătut și voi combat până va fi suflet viu în mine pe dl Dessean și pe toți aceia cari lucră ca și dânsul, fie mi aceia nu foști principali și nași, ci chiar dulci frați ai mei, căci *salus rei publicae suprema lex esto.*

Aceasta este morala mea.

Încât pentru dl Dessean, faptele se vor pronunța și după aceste fapte va primi fie-care răsplata sa după ordinea morală, ce se observă în legile naturii.

Mi se impută de „preotul ortodocș” mai departe inconsecvență. Acest păcat îl derivă din declarația scrisă și de mine și publicată în „Gaz. Transilvaniei” în anul 1878, la adresa dlui Stănescu, consoțul meu de principii.

La anul 1878, când nu eram încă constituți regnicolar pe baza programului dela Sibiu, ci comitatele și formulau conduita lor politică, dl Stănescu cu mine și ceilalți consoți de principii într'o confeință ad-hoc am decretat pasivitate față cu alegerile dietale pentru comitatul Aradului.

Dl Stănescu, fiind de părere, că nu alterează pasivitatea și solidaritatea decretată pentru acest comitat, la invitarea alegătorilor s'a simțit îndrept de a candida în cercul Tinca, comitatul Bihorului, asupra căruia nu se estindea concludul conferinței noastre.

Da, am protestat în contra acestui pas dimpreună cu ceilalți consoți ai mei, pentru-că avea aparența unei abateri dela concludul conferinței noastre, — precum ar fi putut să apară ca o abatere dela programul din Sibiu și faptul, când un ardelean a candidat în comitatul Bihorului.

A fost o divergență de concepte între noi, o cestie deschisă, asupra căreia se poate discuta pro et contra.

Mai târziu ne-am luminat, — dl Stănescu și-a justificat procederea cu aceea, că nu a aflat concludul nostru adus pentru comitatul Aradului de obligatoriu și pentru comitatul Bihorului, unde românii nu decretaseră pasivitate, ci din contră activitate.

Din clarificarea acestei divergențe de o natură subiectivă, ne-am aflat și mergem întruniți în marele principiu al solidarității naționale.

Dl Stănescu dovedește mereu, că este și astăzi, precum a fost în totdeauna unul din cei mai energici și adevărați români, un stêlp neclătit al programei naționale, care nu scie transiga nici cu principiile nici cu conștiința sa de român.

Dar în urma tuturor acestora, faptul, că eu la o singură mișcare, ce avea numai aparența unei abateri, am sărit pentru apărarea principului contra persoanelor, după mintea sănătoasă dovedește, că am ramas consecuent în toată puterea cuvântului, și că eu în materie de conduită politică pun mai pe sus de toate: principiile, și că pentru mine nu cultul persoanelor, ci pururea și consecuent *salus rei publicae* este hotărâtoriu.

Aceasta îmi este morala mea politică. Și în virtutea acesteia stau astăzi cu dl Stănescu ca soț de principiu, și combat pe domnul Dessean cu compania sa de disidenți politici.

Însinuarea „preotului ortodocș” „că eu a-și voi să ajung pe ori și ce căi la conducerea bisericii și a națiunii” „măcar că dela mine n'a vădut nimenea vre-o lucrare de interes” și că eu pentru motivul acestei ambițiuni a-și combat pe dl Dessean „care 'mi stă în cale de nu-mi pot sătura ambițiunea” — o resping dela mine drept o insinuație ne-deamnă asupra capului politicilor de industrie, și o declar,

Din toate cele reproduse mai sus dela diferiți autori despre Daniil se vede, că despre acesta există o nesigurată și neclaritate.

Diploma reprodusă dela M. Apafi aruncă o rază de lumină destul de puternică în istoria neclară a lui Daniil; ba se poate dice, că acest document este pe cât scim unicul, pe care poate istoricul basa.

De aceea nu fără oare-care temeiu punem întrebarea, fără de a rezolva deocamdată în mod hotărît — dacă un metropolit cu numele Daniil între 1651—1656 poate nici că a existat; ci a putut să fie numai precum din destul ne dovedește diploma lui Apafi un episcop al „părții de dincolo de Olt” cu numele Daniil. Pentru această părere vorbesce și afirmațiunea lui Samuil Clain și Șincai (Chronica rom. pag. 83 sus.), cari după Simeon Stefan dau loc unui metropolit cu numele Iosafat.

Dacă nu am adera la această părere, sau n'am avea temei de ajuns a elimina pe Daniil de tot din seria metropoliților între anii 1651—1656, adevărat nemișlocit după Simeon Stefan, atunci negreșit ar trebui să admitem părerea dimpreună cu consecințele ei, că episcopul Daniil aședat prin diploma lui M. Apafi de episcop al „părții de dincolo de Olt”, este identic cu fostul mai înainte metropolit între anii 1651—1656 și identic și cu cel numit „proin al Ardealului” în actul alegerii lui Varlaam la Bucuresci în 1687.

(Va urma.)

că nu afu nimic de ambiționat nici de invidiat dela domnul Dessean.

Chiar așa resping dela mine și acea falsă acuză, ce 'mi face „preotul ortodocș”, că eu a și fi învocat ingerința puterii civile „în cauza unei scoli confesionale”, „în trebile noastre bisericesci” și că noi am fi petiționat „să eschidă pe episcopul dela adunarea generală” — aceste toate nu sunt altceva decât pasiunea „preotului ortodocș” de a mistifica.

Adevărul e, că am făcut apel la puterea publică, nu pentru ingerința ei în cauzele noastre bisericesci-scolare, ori pentru eschiderea episcopului, — ci pentru respectarea autonomiei a statutelor, a dreptului membrilor Reuniunii și în contra abuzului cu „suplimentul” octroiât asupra reuniunii.

Sum jurist, sciu ce este legal și ilegal. Am întvenit și combătut pe cale privată, în public, în consistor și sinod acest „Supliment”, și am demonstrat, că este ilegal. Și dacă se admitea constituirea reuniunii pe baza „Suplimentului”, în fața ochilor deschși ai puterii publice: biserica era espusă de a fi compromisă și reuniunea disolvată, ori în cazul cel mai bun îndrumată la altă constituire pe baza statutelor sale genuine.

Mai convenient ar fi fost oare cu prestigiul bisericii o atare compromitere, decât aducerea mistificătorilor la reson pe cale prealabilă?!

Iubirea față de prestigiul bisericii mi-a impus aceasta datorință, căci pentru mine prestigiul bisericii și națiunii stă peste prestigiul ori căreia persoane.

În reasumat. Am susținut o cauză dreaptă și chiar retragerea în ziua adunării generale a dovedit, că ilegal a fost acel „Supliment”, pentru-că almintrelea „însuflețirea” și „maioritatea” nu putea permite să cadă în momentul decisiv acel fêt miraculos al dlui Dessean.

Dar apoi se întreabă tot omul de bine, pentru ce s'a agitat și sedus lumea românească atâta timp cu acest *specimen de nonsens*, și pentru ce s'a provocat cestia confesională — fără motiv — și desbinare între frații de un sânge?

Nu poate fi acesta principul bisericii ortodocșe.

După maximele moralei, triumful dreptății este triumful bisericii, pentru-că biserica este dreaptă și sfântă, nu poate dar ea lovi în cei ce slugesc adevărul și dreptatea.

Chivernisitorii ei însă sunt oameni, și rari oameni își pot înfrâna boldul. Umilirea a stêrnit întrênșii patimi, și acele patimi varsă blasfemii asupra celora, cari nu vor să soie de porunci și terorizări, decât de postulatele evanghelice: adevăr și dreptate.

Dar persoanele trec și se duc, și spiritul bisericii e etern. Triumfa-va acesta asupra acelor ce astăzi îi iau numele în deșert, și întoarcese-va urgia asupra aceluia, care provoacă la *bellum omnium contra omnes* preoțiimea chemată a propovedui pacea între omenime.

Dr. Nicolau Oncu,

Convocare.

P. T. domni membrii a „Reuniunii de cântări a plugarilor români din Câmpeni,” conform §. 7 din St. reun. se convoacă la ședința ordinară, a adunării generale, ținândă la 8 Aprilie a. c. n. oarele 2 p. m. în localul scoalei ortodocșe române din Câmpeni.

Obiectul:

1. Raportul comitetului.
2. Raportul cassariului.
3. Alegerea funcționarilor.
4. Înscrierea de membrii noi.
5. Propuneri.

Câmpeni, 30 Martiu, 1888.

Ioan Motora
preș. reun.

Ioan Andreica
actuarius.

Varietăți.

* (Cas de moarte.) Din Brașov primim scire, că mult meritatul bărbat **Nicolae Găetan**, jude la tabla reg. în pensiune și avocat, s'a mutat la cele vecnice. Defunctul în viața sa a desvoltat mare activitate pentru interesele bisericii noastre fiind de mai multe ori ales de deputat al sinodului archidieceșan și al congresului național bisericesc.

Fie-i țărina ușoară.

* (Cas de moarte.) Din M. Oșorheiu ni se scrie: În 29 Martiu petrecurăm la locul de odihnă eternă în cea mai frumoasă etate, abia de 18 ani, pe fca dlui Ioan Ciergedi, jude de tabla reg. Catafalcul a fost ridicat în biserica gr. cat. de aici. Serviciul funebral l'a săvârșit dl protopop Hosu, ear predica — la dorința părinților defunctei — au ținut-o plebanoșul rom. cat. de aici Kovács, în limba maghiară, ce pentru publicul român, între care au fost poate și necunosători de această limbă, a fost de tot deprimătoriu. Publicul cu drept cuvânt a așteptat să țină predica dl protopop Hosu, sau fiul seu teolog absolut de Roma.

* (Moltke principe.) Feldmaresalului contelui Moltke din considerare la meritele lui pentru ridicarea Germaniei i se va conferi titlu de principe.

* (Correspondent în afaceri comerciale în Constantinopol). Direcțiunea căilor ferate c. r. a încunoscițat camera de comerț și industrie

care venise în țeară de frica persecuțiilor calvine esercitate de principii Georgiu I și II Racoți, sau pentru milostenie ca Sava și Iorest în Moldova, spre a aduna ajutoare pentru restaurarea metropoliei din Transilvania, celei ruinate de Tătari. (Docum. istorice A. T. Laurian, Viena, pag. 130—135.) Nici că a putut scî redacțiunea „Bisericii ortodocșe” despre Daniil mai mult decât cunoaștem și noi după scriitorii nostri transilvăneni, căci bine să însemnăm, condica metropoliei Ungro-Vlachiei s'a început abia numai la anul 1668. Prin urmare abia despre judecata și depunerea lui Sava Brancovici, și despre alegerea următorului metropolit al Transilvaniei în persoana lui Iosif — aflăm în aceea cele dintâiu date.

Metropolitul Șaguna în istoria sa bisericescă, edată ca manuscris rangează pre Daniil între metropoliți, precum se află în „acte și fragmente.”

În „Vechia metropolie” de dl Nicolau Popea aflăm pe Daniil la același loc, ca la Cipariu, numai căt autoriului void să restabilească armonia între seria metropoliților dată de Cipariu și între conspectul lui S. Clain, care pune ca metropolit pe un Daniil la anul 1618, — adoptează în seria metropoliților pe un Daniil II, care ca fugit în România participă (nu a și scris însă actul de alegere al lui Varlaam, precum se afirmă în „Vechia Metropolie” pag. 77; veți nota reprodusă mai sus din „Biserica ortodocșă” dela pag. 638) la alegerea lui Varlaam.

din Braşov, cum că Eugen Rappaport, bancher în Constantinopole este denumit de membru corespondent în afaceri comerciale. Ca atare, Eugen Rappaport, este chemat a face cunoscută industria maghiară, în Constantinopol şi Salonichi, în general în toată Turcia a da informaţiuni şi a mijloci combinaţiuni comerciale. Ori ce informaţiune de cuprins comercial pen-

tru mersul repede al afacerilor este de a se cere dela numitul corespondent în limba franceză sau germană.

* (O întrunire.) Sâmbătă în 26 Martiu st. v. a. c. se va afla în Alba-Iulia în sala otelului „La soare” o întrunire a tuturor domnilor, cari au contribuit la subsidiile pentru „Gazeta Transilvaniei” în

anii 1860—63, cu care ocaziune se va prezenta darea de seamă a editorului şi redactorului amintitului ziar, a dlui Dr. Aurel Mureşianu.

Loterie

Mercuri în 4 Aprilie n. 1888.

Brünn: 85 70 18 74 24

Nr. 110 [1803] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei din Streiu-Plopi cu filia Bretea maghiară în protopresbiteratul Haşegului, se escrie prin aceasta concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

1. Porţiune canonică, agrii şi fânaş 13 jugere, computate în bani fl. 50
2. Dela 80 numeri de casă câte două măsuri de curuz nesfârmat cu tuleul computate cu 1 fl. fl. 80
3. Dela 80 numeri de casă câte două zile de lucru clacă cu intertenţia parohului, computată ziua cu 50 cr. . . . fl. 80
4. Stolele indatinat şi toate celelalte venite parohiale statorite în sinodul parochial la 29 Novembre 1887 fl. 80

Suma . . . fl. 290

Doritorii de a compete la aceasta parohie au a-şi aşterne suplicele lor instruite conform prescrişilor „Statutului organic” şi ale regulamentului pentru parohii, până la termenul suscitată la subscrişul oficiu protopresbiteral. Haşeg, la 10 Martiu, 1888.

Oficiul protoprespiteral gr. orient. al tractului Haşeg.

In conţelegere cu comitetul parochial.

Ioan Raşiu m. p., protopresb.

Nr. 46 [1809] 1—3

EDICT

Maria Nicolae Stefan din Braşov, care înainte cu 3 ani şi 3 luni părăsi cu necredinţă pe legiuitul ei bărbat Constantin Zernovean tot din Braşov fără a se sci ubicaţiunea ei, se se prezenteze înaintea subscrişului oficiu, căci la din contră procesul divorţial intentat de bărbatul ei se va pertracta şi decide şi în absenţa ei.

Braşov, în 31 Ianuarie, 1888.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Braşovului I.

Ioan Petric m. p., protopresbiter ca administrator.

Nr. 128 prot. [1810] 1—3

EDICT.

Floarea Lengel gr. or. din Mediaş, care de 8 ani a părăsit cu necredinţă pe legitiimul ei bărbat Vasile Zet din Prostea mică, pribegind în lume fără a se sci ubicaţiunea ei, se citează prin aceasta, ca în termen de 3 luni dela prima publicare a acestui edict se se prezenteze la subscrişul oficiu, căci la din contră procesul divorţial încaminat de bărbatul ei se va pertracta şi decide şi în absenţa ei. Mediaş, în 2 Martiu, 1888.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Mediaşului.

Ioan Chendi m. p., adm. protopr.

Picăturie de stomach Mariazeller,

care lucră de minune în contra tuturor boalelor de stomach.

Neasemnat mai bune, ca ori cari altele, pentru lipsa de apetit, şi slăbiciunea stomachului, respiraţie, vânturi, răgăieli aere, colică, catar de stomach, acreală, formarea de peatră, producerea de prea multă flegmă, galbinare, greaţă şi vrsături, (vomări), durere de cap (în cazul când provine dela stomach), convulsiiuni de stomach, constipaţiune sau ineuere, încărcarea stomachului cu mănăiri şi beuturi, limbrici, splină, ficat, şi hemoroizi. Preţul unei sticle dimpreună cu manducerea la întrebuiţarea lor 35 cr., o sticlă dublă 60 cr.

Espositul-Central prin farmacistul Carl Brady, Kremsier (Moravia).

Picăturile de stomach Mariazeller nu sunt un arcan. Părşile constitutive sunt arătate la fie care sticlă pe esplicarea la întrebuiţarea lor. Veritabile se pot căpăta mai în toate farmaciile.

Avis! Picăturile veritabile de stomach Mariazeller, se falsifică şi imitează în multe părşii. Ca semn al veritabilităţii, are se se ia totdeauna, embalagia cu care se învelleşce sticla, şi care e roşie şi în partea de deasupra prevăduată cu marca fabriciei, având pe lângă aceasta de a se mai observa, ca esplicarea la întrebuiţarea lor, care se afla la fie care sticlă se fie imprimată în tipografia lui H. Gusek în Kremsier.

Veritabile se pot căpăta: Sibiu, farmacia Wilh. Morscher, farmacia Karl Müller, farmacia August Teutsch. — Orştie, farmacia George Deak, farmacia Ios. Graffius, farmacia N. Vlad. — Aşig, farmacia Keserü. — Satuung, farmacia Gustav Iekelius. — Alba-Iulia, farmacia Iul. Fröhlich. — Mediaş, farmacia Schuster. — Sas-Sebeş, farmacia Ludwig Binder, farmacia I. C. Reinhard. — Aiud, farmacia Em. Kovács. — Petroşeni, farmacia G. Gerbert. — Mercuria, farmacia Chr. Fr. Schimert. [170:] 18—25

Morbul caracteristic şi mai lăşit în această ţară este mistuirea cea rea.

Bucătăriile moderne şi modul de traiu modern sunt cauzele acestei suferinţe, care în un mod neprevăduător ne cupinde în ghiarele sale. Mulţi oameni sufer de dureri de pept şi coaste, adeseori şi de dureri de spate; se simt slabi şi somnuroşi, au un gust rău în gură, mai cu seamă dimineaţa; un fel de scuiput cleios se adună în dinşii; apetitul lor e rău, în stomach simt ceva ca o povară grea, şi adeseori simt în stomach un fel de obosire, ce nu se poate descrie, care prin introducerea nutremântului nu se depărtează. Ochiul sunt fără viaţă, mânilor şi picioarelor se răcesc; nu trece mult şi se ivesce tusa, la început seacă, după câteva luni însă înşoită de flegmă verde, cel cuprins de boală se simte pururea obosit, somnul nu-l recrează; devine mai apoi nervos, iritabil şi melancolic, cuprind presimţiri rele; când se ridică repede se simte ameşit şi întreg capul îi e clătinător, intestinele se astupă, pelea îi devine sârcăită şi ferbinte, sângele se îngroaşe şi înţapă, sclerotica ochiului capătă o culoare galbină; urinul se împuţinează şi capătă o culoare închisă, rămânând o parte din el înlăuntru; luând nutremântul, simte când un gust dulce când acru, care e înşoit de bări puternice de inimă; puterea vederei scade, înpăienginandui-se ochii şi se simte cuprins de simţul unei mari slăbiciuni şi ostenei. Toate acestea simptome apar alternativ, şi se presupune, că aproape o terţialitate din poporaţiunea acestei ţări sufer de una sau alta formă a acestei boale. Prin Extrakt-shaker mistuirea bucatelor ia un aş avânt, că corpului bolnav dându-se nutremânt devine foarte sănătos. Efectul acestei medicini este într'adevăr admirabil. Milioane şi milioane de butelii s'au vëndut şi numărul documentelor, cari atestă puterea vindecătoare a acestei medicini, e foarte mare. Sute de boale, cari poartă cele mai diferite nume, sunt urmările nemistuirii; depărtat acest rău din urmă, dispar toate celelalte, căci acelea sunt simptome ale adevăratei boale. Medicina e Shaker-Extrakt. Mărturisiriile miilor, cari vorbesc în un mod foarte satisfăcător de proprietăţile vindecătoare ale ei, o dovedesc aceasta fără nici o îndoială. Această medicină escelentă se poate căpăta în toate spişeriile.

Persoane, cari sufer de incuicare, se folosească „pilulele de curăşire a le lui Seigel” (Seigel's Abführ-Pillen) în legătură cu Shaker-Extrakt „Pilulele curăşitoare ale lui Seigel” vindecă incuicerea, alungă frigurile şi răceala, departă durerea de cap, împedecă mânia. Care le a cercat va continua de sigur cu folosirea lor. Produc efect pe încet şi fără de a cauza durere. Preţul: Unci butelie Shaker-Extrakt fl. 1.25. O şatulă „pilulele curăşitoare ale lui Seigel” 50 cr.

Proprietariul medicinei „Shaker-Extrakt” şi al „pilulelor lui Seigel” A. I. White Limited, London 35 Faringdan Road E. C. [1746] 8—24

Depositul principal şi centru de expediţie la Iohann Nep. Harna, spişier „la leul de aur” în Kremsier (Moravia) şi se capătă şi în cele mai multe spişerii din Austria

Chiar acum au eşit de sub tipariu

Cuvântări bisericesci
la toate sêrbetorile de preste an

de **Ioan P. Papiu.**

Un volum de preste 24 coale 8° mare, hârtia fină.

Numele dlui I. Papiu este mult mai bine cunoscut clerului român, decât se fie de lipsă a mai recomandă acest nou product al d sale. Clerul român au invăţat a-i apreţi scrierile d-sale pentru însemnata lor valoare literară. — Noul tom de predici întrece încă toate volumurile de predici edate până acum, prin întocmirea sa — având o notiţă istorică la fie-care sêrbetore, — care arată timpul introducerii, fazele prin cari a trecut şi modul cum s'a stabilit respectiva sêrbetore.

Preţul unui exemplariu cu porto francat e 2 fl. v. a. sau 5 franci lei n., plăţibili şi în bilete de bancă ori marce postali.

A se adresa la Editura opului

Cancelaria Negruşin
în Gherla — Sz-ujvár.

[1806] 3—3

IOSIF GAVORA.

Pentru lucru eminent şi gust bun la espoziţiunea regnicolară din 1885 din Budapesta, distius cu medaila cea mare a espoziţiunii.

In Budapesta, strada Váci, Nr. 17.

Recomând obiectele necesare pentru ajustarea bisericilor şi capelelor cu cele ce sum provăduţ în abundanţă pentru preşurile cele mai moderate, şi lucrare cât se poate mai frumos: Anume:

Odăjdii, felon şi altele, după ritul greco-oriental.

Prapori şi stindarde pentru reuniuni.

Stindarde pentru pompieri, copii de scoală, reuniuni industriale, reuniuni de cântări şi reuniuni de înmormentare.

Primese repararea hainelor vechi precum şi aurăşirea şi argintăşirea pe lângă preşuri moderate.

Cusături cu aur, argint şi mătasă şi haine bisericesci, cusute cu fir de aur, argint şi mătasă.

Dantele bisericesci. Învelitoare de prestol. Mărfuri bisericesci. Damaste etc.

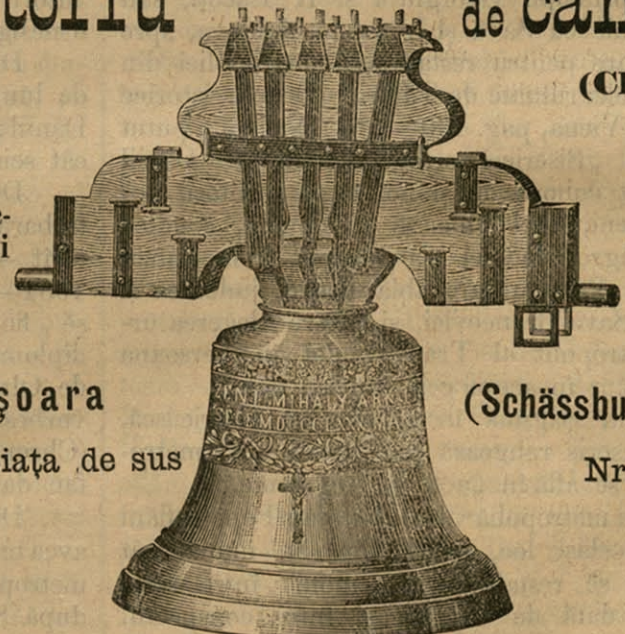
Punctualitatea mi o pot adeveri prin mai multe sute de epistole de recunoştinţă.

Cataloge de preşuri la dorinţă trimiţ libere de post-port. [1744] 19—30

Mihaile Manchen, vârsătoriu de campane

(Clopote)

şi de construcţiunea cea mai nouă

cusulsucitoriu

în Sighişoara

(Schässburg - Segesvár)

piaţa de sus

Nr. 168

o firmă, ce există dela anul 1822 şi se bucură de un renume bun, se recomandă tuturor comunelor bisericesci a lifera şi repara clopote de toată mărimea cu coroana de stejari ori de fer legat, face şi scaune de clopote din fer bătut pentru unul sau şi mai multe clopote cu preşurile cele mai convenabile. Comandele se efeptuează şi în departare. Clopote mai mici sunt în tot timpul gata. Solvirea se va primi şi în rate. [1801] 2—10